

УДК 378.4:004

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ПОЗИТИВИ Й НЕГАТИВИ

Пшемислав Юзвікевич

*Вроцлавський університет,
Інститут слов'янської філології,
кафедра україністики,
вул. Поштова, 9, 53-313 Вроцлав, Польща
тел.: +48 71 3754555
ел. пошта: p.jozwikiewicz@slawistyka.uni.wroc.pl*

Визначено роль електронного обладнання та програмного забезпечення, що використовується в ПК, планшетних комп'ютерах або смартфонах, та їхній вплив на процес вивчення іноземної мови. Описано як ризики, що пов'язані з неправильним застосуванням сучасних технологій, так і переваги, які може отримати студент-філолог, користуючись технічними досягненнями, відповідним програмним забезпеченням та інтернетом.

Ключові слова: українська мова, сучасні технології, вивчення іноземної мови.

Сучасні технології стали нашим повсякденням, а їхнє використання в різних галузях науки та техніки стало вже нормою. Складно зараз уявити життя без комп'ютерів, смартфонів, планшетів, флешок чи електронних книжок. Поступ у цій галузі неймовірний, а результатом багатьох ярмарків електроніки є десятки революційних винаходів та нових пристроїв, які протягом короткого часу входять у наше буття.

З огляду на те, що технічними новинками найшвидше захоплюється молодь, нікого не дивує той факт, що саме серед студентів ВНЗ вони знаходять широке коло споживачів. Сучасними технологіями охоче користуються студенти технічних вишів, але не тільки. Пам'ятаймо, що оволодіння новими пристроями, електронними гаджетами або новим програмним забезпеченням майже завжди пов'язане з тим, що їх треба придбати. Новинки дорогі, відповідно, вміння оволодіти ними не є тут єдиним чинником, важливий також фінансовий аспект. Треба, однак, звернути увагу на те, що швидкість, з якою на ринок входять нові електронні продукти (тобто швидке „старіння” ІТ-продукції) та надзвичайно сильна конкуренція між фірмами, що виробляють електроніку, є чинниками, які гарантують доволі швидке зниження цін на окремі товари. Чимале значення має тут також можливість купівлі через інтернет.

Наведені чинники мають вплив на кінцевий ефект, тобто ціну. Як виявляється, вона не обов'язково мусить бути надто висока і вже студент може дозволити собі планшетний комп'ютер, найновіший смартфон або електронну книжку.

Усі ці продукти, крім того, що виконують свої основні функції (праця, розваги, інтернет тощо), можна використати у процесі вивчення іноземних мов; саме це, а точніше застосування деяких пристроїв та програмного забезпечення у процесі вивчення української мови студентами, зокрема україністики Вроцлавського університету, обговоримо у пропонованій статті.

Багатьом людям навчання на філологічному факультеті ще декілька років тому могло асоціюватися з годинами, проведеними в бібліотечних читальних залах чи

вдиханням крейдового пилу. Сьогодні ці умови вже забуваються, відходять у минуле, утворюючи етос філолога, який „бореться” з університетською традицією та спадщиною багатьох поколінь учених. Технологічний поступ, від якого не можна вже відмовитися, видно також на гуманітарних спеціальностях, де він реалізується на двох полюсах – з боку оферента, тобто ВНЗ, та й клієнта, тобто студентів.

ВНЗ пропонують студентам широкий доступ до сучасних технологій, що в практиці виявляється у можливості роботи в комп’ютерних залах, користування безпроводним інтернетом, участі в проектах, в яких використовують найновіше обладнання та програмне забезпечення, тощо.

Природним чином інформаційні технології знайшли також застосування у процесі навчання / вивчення іноземних мов. Цю проблему, яку досить ретельно опрацьовано, наприклад, у західній літературі [9; 10; 12; 13], останнім часом розглядають також в Україні [1; 2; 3; 5; 6; 7; 8]. Звернімо особливу увагу на книжку „Інформаційні технології у навчанні іноземних мов” [4]. Її авторка Л. Морська на 255 сторінках обговорила не тільки способи використання деяких комп’ютерних програм (*MS Word, MS PowerPoint, Adobe Photoshop, Corel Draw, Sound Forge* тощо) у процесі навчання / вивчення іноземних мов, але також описала історію розвитку навчання іноземних мов з використанням ІТ, розглянула роль інтернет-ресурсів у цьому процесі та представила способи конструювання занять, під час яких учні користуються комп’ютерами. Додаткова інформація, що стосується окремих проблем, розглянутих у книжці, міститься на диску CD, зате наприкінці кожного з розділів додано список використаної літератури (майже виключно російські автори!), запитання та завдання.

Частину наведених програм, наприклад, *OpenOffice Writer, OpenOffice Impress, WinDjView*, використовують студенти української філології Вроцлавського університету (але, звичайно, не тільки вони). Однак поставимо запитання: який вплив на процес вивчення іноземної мови мають сучасні технології та чи студенти вміють користуватися ІТ-обладнанням правильно й ефективно? Далі, вже на конкретних прикладах, обговоримо деякі з електронних „наочних приладь”, зокрема певні типи програмного забезпечення, якими у процесі вивчення української мови користуються студенти нашої філології.

- Хардвер

Електронне обладнання використовують під час вивчення іноземних мов уже впродовж багатьох років. Уроки, записані на грамофонних платівках чи касетах, сьогодні замінюють файлами, які запускаються з комп’ютерів, портативних мультимедійних програвачів або смартфонів. У наступних пунктах обговоримо роль, яку ці електронні пристрої відіграють у процесі вивчення іноземної мови.

- 1.1. Настільні та портативні комп’ютери

Персональні комп’ютери польські студенти використовують від початку 90-х років (це були комп’ютери *IBM PC* з процесором *Intel x86*, які працювали під операційними системами фірми *Microsoft – DOS*, а згодом *Windows*), однак найбільша популярність припадає на кінець XX ст., перші роки XXI ст. Розвиток сектора комп’ютерних технологій, зниження цін на окремі комп’ютерні комплектуючі, поява відносно „сприятливих” для пересічних користувачів операційних систем (*Windows 95, Windows 98, Windows 2000, Windows XP*) спричинилися до того, що комп’ютер (а також його периферія: принтери, сканери тощо) став популярним пристроєм, зокрема серед студентів філології. Разом із появою офісних пакетів (*Microsoft Office, StarOffice*, згодом *OpenOffice*) у минуле відійшло, наприклад, те, щоб писати магістерські роботи вручну, зате персональний комп’ютер перетворився в основний інструмент філолога.

Портативні комп'ютери (у Польщі функціонує поняття „laptop” – пряме запозичення з англійської) стали популярними в середині першого десятиліття XXI ст., та спершу ними користувалися здебільшого молоді люди. Ця поширеність є наслідком того, що в певний момент ціна на ноутбуки впала до рівня їхніх настільних відповідників. Сьогодні робочі параметри ноутбуків іноді перевищують можливості десктопних комп'ютерів. До переваг ноутбуків належить їхня абсолютна мобільність – ноутбук можна взяти, наприклад, на заняття, можна до нього підключити різні зовнішні пристрої, не говорячи вже про можливість безпроводного зв'язку з інтернетом та знижене енергоспоживання. До портативних комп'ютерів зараховують також нетбуки (продаж цих пристроїв раптово падає) та планшети, яких у січні минулого року продано в Польщі 88 тис., тобто на 16 тис. більше, ніж ноутбуків [14]. Придатність портативних комп'ютерів у процесі вивчення іноземних мов безперечно, головним чином тому, що це пристрої, які використовують у різноманітних ситуаціях, під час занять та вдома, багатьма різними способами.

1.2. Смартфони

Смартфони – це окрема категорія телефонів, які поєднують функції мобільних телефонів та портативних комп'ютерів. Вони з'явилися на початку 90-х років XX ст., однак їхня популярність припадає на останні роки. Ще п'ять років тому участь смартфонів у ринку мобільних пристроїв становила 3% [15], сьогодні це майже 45% [16]. З огляду на потужні можливості (обслуговування електронної пошти, огляд інтернет-засобів, тощо) пристрої цього типу успішно можна використати у процесі вивчення іноземної мови, а саме: щоб читати та створювати документи, відтворювати відео- та звукові файли, користуватися електронними словниками, інтернетом, миттєвими повідомленнями тощо.

1.3. Електронні книжки, портативні мультимедійні програвачі

Третя група електронних приладів, які також придатні для вивчення іноземної мови, – це електронні книжки та портативні мультимедійні програвачі. Їхнє використання як пристроїв, що підтримують вивчення мови, безсумнівно: за допомогою перших можна читати книжки, газети та інші документи в цифровому вигляді (в їхній пам'яті можна зберігати сотні документів; вони обслуговують файли *.txt*, *.html*, *.pdf*, *.rtf*, *.doc*, *.djvu*, *.jpg* та багато інших), а в деяких моделях вбудований модуль бездротового зв'язку *Wi-Fi*, що значно розширює їхнє застосування. Завдяки ПМП, тобто *mp3* / *mp4* плеєрам, можна прослуховувати тексти, записані, зокрема, українськи, що корисно впливає на засвоєння мови.

• Програмне забезпечення

Пам'ятаймо, що електронні пристрої – це лише платформа, завдяки якій можна користуватися численним програмним забезпеченням, яке в разі правильного використання може помітно вплинути на темп, спосіб, рівень та якість засвоєння іноземної мови. Однак його вплив може бути й негативний. Програмне забезпечення, що вживається не зовсім згідно з призначенням, може принести більше шкоди, ніж користі. Обговорюючи окремі типи програм, спробуємо коротко описати їхні позитивні сторони та вказати негативні, що є наслідком їх неправильного використання.

2.1. Офісні програми

Офісні пакети, з яких найчастіше вживаються продукти фірми Microsoft (*Microsoft Office* в різних версіях) та Apache OpenOffice (*OpenOffice* в різних версіях), є сьогодні основним знаряддям студента-філолога. Їх використовують для створення передусім курсових робіт, рефератів, ліценціатських та магістерських робіт тощо. Крім

безперечної користі, як-от: простота змін у тексті, прозорість структури тексту чи хоча б збереження паперу, робота з офісними програмами несе зі собою певні небезпеки. Парадоксально, найважливішою з них є автоматична перевірка правопису. Відповідний модуль, що відповідає за пошук і виправлення орфографічних та стилістичних помилок, знижує увагу автора і може призвести до ситуації, коли він навіть не захоче подивитися в орфографічний словник, щоб перевірити правильність уведених слів. Це бентежить, оскільки, як виявилось, в деяких студентів старших курсів є серйозні проблеми під час роботи зі словниками. Мінусом вживання редакторів текстів є також „звільнення” студента від обов’язку писати вручну, що є важливим чинником у процесі вивчення мови, зокрема української, графіка якої є зовсім іншою, ніж польської мови.

2.2. Програми для перегляду файлів (.pdf, .djvu)

Текстові файли доступні в інтернеті (статті, реферати, книжки) найчастіше функціонують у вигляді документів, які неможливо змінити. Тут найбільш популярні файли .pdf, .djvu та зображення, наприклад, .jpg. Для відкриття останніх потрібна лише будь-яка програма для простої обробки фотографій, що входить у склад операційної системи, проте для файлів .pdf, .djvu потрібно мати вже окреме програмне забезпечення. Щоб можна було скористатися „пдфками”, треба завантажити програму, що підтримує ці файли, наприклад, *Adobe Reader*, *Sumatra PDF*, *Foxit Reader*, *ABBYY FineReader* та ін. Все більше популярні як ефективні методи стискування файли .djvu можна переглядати за допомогою програм *WinDjView* або *FileViewPro*. Кожна з цих програм пропонує користувачам багато різних функцій, що придатні під час роботи з текстом. Програми для перегляду файлів, безсумнівно, потрібні; завдяки їм значно скорочується час доступу до документів, тому що вони в електронній версії. Суттєвою небезпекою може бути значна залежність від інтернет-засобів та відмова відвідувати бібліотеку та читальний зал.

2.3. Електронні перекладачі текстів

Електронні перекладачі текстів, тобто „транслятори”, – це тип програмного забезпечення, завдання якого полягає в перекладі текстів у природних мовах. Вони працюють, спираючись на різні алгоритми автоматичного перекладу. Треба пам’ятати, що, незважаючи на послідовне поліпшення функціонування цих програм, результати їхньої „праці” помітно відстають від перекладів, автором яких є людина. Проте, як свідчить практика, студенти користуються цими програмами та нерідко навіть не перевіряють остаточного тексту. Наслідки таких дій, з одного боку, комічні (маємо тут на увазі неправильні конструкції, які зовсім не нагадують змісту оригіналу), з іншого – вказують на недбале ставлення студентів до своїх обов’язків. Електронні перекладачі самі собою не є нічим поганим. За умови правильного використання вони дуже корисні. З огляду на свою технічну якість ці програми досить дорогі, а у випадку української мови в Польщі недоступні (наприклад, електронні перекладачі польських фірм *Kompas* та *Techland* не обслуговують української мови, а програму *Trados* використовують переважно перекладацькі фірми). Відповідно, студенти найчастіше користуються електронними перекладачами текстів, доступними в інтернеті, хоча б програмою *Google Translator Toolkit*.

2.4. Електронні словники

Дуже часто маємо ситуацію, коли студенти нехтують словниками у вигляді класичної книжки, а їхнє місце займають електронні словники. У період загального доступу до інтернету та мініатюризації пристроїв, які можуть обслуговувати програми, призначені для перекладу поодиноких слів або цілих текстів, не може дивувати факт, що молоді філологи користуються ними щоразу частіше. Перші електронні словники,

які ввійшли до загального вживання, запускалися з дисків CD; зрештою, у такому вигляді їх продають досі (наприклад, словники *ABBYY Lingvo x5*). Недоліком такого способу інсталяції програми є необхідність мати оптичний дисковод. Тому словники, що запускаються з дискководів, працюють передусім у настільних комп'ютерах та ноутбуках. Інсталяційні файли, безпосередньо відібрані з інтернету, можна завантажити на планшет або смартфон; вони працюють як під системами фірми *Microsoft*, так і *Android* чи *iOS*. З огляду на це їх щоразу частіше використовують упродовж занять, вони суттєво скорочують час, потрібний для того, щоб знайти конкретне слово. Залежно від виробника чи версії вони відрізняються кількістю модулів і слів, змістом, часом доступу тощо.

Крім електронних словників, згадані пристрої обслуговують відскановані паперові словники. Беручи до уваги велику кількість відсканованих сторінок, що безпосередньо пов'язується з кількістю даних, такі словники найчастіше функціонують у вигляді компресованих файлів *.djvu*. Плюсом такої форми допомоги є швидкий та широкий доступ до багатьох словників, мінусом – відхід від класичних способів філологічної роботи.

2.5. Мультимедійне програмне забезпечення

Останнім типом програмного забезпечення, яке хочемо обговорити, є мультимедійні програми, завдяки яким можна відтворити звукові та відеофайли. Наголосимо, що кількість і функціональність цих програм за останні роки значно зросли. Мультимедійні програми, що є невід'ємною частиною операційних систем, та програми зовнішніх виробників пропонують користувачам багато різних можливостей, наприклад, дивитися відеофайли в режимі реального часу. Серед програм того типу потрібно назвати: *AllPlayer*, *Bestplayer*, *foobar2000*, *jetAudio*, *QuickTime*, *RealPlayer*, *Songbird*, *SubEdit Player*, *Windows Media Player*, *Winamp* тощо. Їхня роль у процесі вивчення мови значна. Не можна також забути про відеосервіс *YouTube*, завдяки якому як звукові файли, так і відеофайли доступні не тільки на комп'ютері, але також на мобільних пристроях.

Ще кільканадцять років тому лабораторні заняття для філологів відбувалися у спеціальних приміщеннях. Сьогодні цифрова мовна лабораторія, тобто mp3 / mp4 плеєр, міститься в долоні. За допомогою таких пристроїв можна слухати радіопередачі з усього світу, тренувати вимову, засвоювати іноземну мову, слухаючи музику, уроки, записані діалоги тощо. Здається, що студенти не зовсім використовують можливості своїх електронних гаджетів та програм, хоча треба визнати, що поволі це змінюється.

• Інтернет

Всесвітню комп'ютерну мережу можна порівняти з гіпермаркетом, в якому кожен знайде щось для себе. Завдяки даним, що містяться на тисячах серверів, доступ до найрізноманітнішої інформації з усього світу триває лише мить. Прочитати газету, яку видають в іншому кінці світу, або переглянути пропозиції книгарні, віддаленої від нас на тисячі кілометрів, – це вже не проблема. Інтернет – це свого роду бібліотека, в яку може „ввійти” кожен, незалежно від того, де він перебуває. Для студентів філологічних спеціальностей, навіть найбільш екзотичних, це постійний та актуальний доступ до преси, бібліотек, культурних подій, звукових та відеофайлів, сайтів, присвячених найоригінальнішим проблемам. Однак, подібно як у випадку з програмним забезпеченням, тільки розумне використання інтернету може спричинитися до поглиблення філологічних знань студента та підвищення його мовної компетенції.

3.1. Інтернет-сторінки

Веб-сайти пропонують студентам-філологам не тільки необмежену кількість інформації у своїй галузі, але також набагато більші можливості. Огляд актуальної преси, використання браузерів чи огляд ресурсів відеосервісу *YouTube* для багатьох стали вже нормою. Доступ до наведених ресурсів – це для молодих людей звичайна справа. Вони навіть не уявляють, що ще 15 років тому придбання українських книжок, фільмів, дисків, прочитання газети, участь у культурних подіях були пов'язані з необхідністю подорожі в Україну. Сьогодні цієї проблеми майже не існує, адже все це пропонує нам інтернет. Ці та інші факти можна зарахувати до позитивів, що випливають з доступу до Мережі. Проте існує багато явищ, які впливають деструктивно на молодих українців: некритичне використання інформації, доступної в інтернеті, копіювання фрагментів або цілих (!) курсових робіт, рефератів, статей, невміле використання електронних перекладачів текстів. Урешті-решт, наслідком цих „вигод” є ще одне явище – студенти не хочуть виїжджати в Україну (мовляв, „усе, що мені потрібно, знайду в неті”).

Досить важливою проблемою є також факт, що українські веб-ресурси серйозно узалежені від російської мови, що суттєво обмежує можливості їх повного використання.

3.2. Спілкування через інтернет

Феноменом останніх років стали всесвітні соцмережі, з-посеред яких найпопулярнішою є американський сервіс *Facebook*. Інформації на окремих профілях, наприклад, на тему культурних подій, чи цікаві лінки – це лише фрагмент цілого руху в межах цього порталу. Одна з можливостей, може й, найважливіша з дидактичної точки зору, – це можливість спілкуватися з людьми з цілого світу. Для обміну думками за посередництвом інтернету користувачі використовують ще інші засоби. Найбільш динамічним каналом комунікації є, безсумнівно, спілкування з використанням „месенджерів” та чатів, тобто тип конверсаційний [3: 43–45]. На другому місці можна поставити спілкування з використанням електронної пошти, далі – форуми та блоги, тобто тип кореспонденційний.

В українському віртуальному просторі для „негайного” спілкування впродовж багатьох років використовують передусім дві програми – *ICQ* та *Skype*. У певному сенсі подібним є чат, де спілкування між двома (приватний чат) або більшою кількістю осіб (публічний чат) відбувається за допомогою тематичних каналів (кімнат). Чат як спосіб спілкування доступний на спеціальних сторінках, це також одна з можливостей є для миттєвого обміну повідомленнями, нерідко чат пропонує також, наприклад, інформаційні портали [17].

Інтернет-форуми – це місце, яке набагато частіше використовують з метою обміну інформацією на конкретні теми. Відвідувач може тут не тільки стежити за станом „розмови”, але також взяти в ній активну участь. Кількість форумів з кожним роком зростає, що зумовлено багатьма чинниками. Невід’ємним елементом деяких сайтів є також блоги – сучасні мережеві щоденники.

Своєю чергою, електронна пошта, як і блоги, – це служба, яку пропонують інтернет-портали (*webmail* – пошта, доступна при використанні браузера). Серед україномовних порталів найважливішими є *ukr.net* [18] та *i.ua* [19]. Українські інтернайти частіше користуються, однак, іноземними сервісами, переважно англійськими *yahoo!* [20] чи *Google* [21] або російськомовними *Yandex* [22] та *Mail.ru* [23].

Набагато кращими способами використання електронної пошти є спеціальні поштові програми – передусім продукти фірм *Microsoft* [24], *Netscape* [25], *Opera Software* [26] та *RitLabs* [27].

Усі згадані типи комунікації для осіб, які вивчають українську мову, є нагодою для того, щоб нав'язати широкі та різноманітні контакти з носіями мови. Знайомство з українськими колегами на *Skype* чи листування з улюбленим сучасним письменником – це сьогодні вже не проблема, а користь, яка є наслідком таких мовних „вправ”.

Позитиви та небезпеки, які є результатом використання сучасних технологій для вивчення мови, досить значні. Поступ у сфері ІТ та телекомунікації спричинює те, що дотеперішні способи спілкування та обміну інформацією відходять у минуле. Користь, пов'язана з глобалізацією, необмежений доступ до інформації, знайомства через інтернет ведуть до того, що вивчення мови є сьогодні більш привабливим та простішим, ніж 10 чи 20 років тому. Проблемою, над якою потібно задуматись, є те, чи сучасні студенти вміють цінувати доступні можливості та чи правильно будуть користуватися усіма технічними новинками, а вирішення цього питання залежить лише від них самих.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гапон Ю. А. Застосування комп'ютерної техніки на етапі введення нового матеріалу у системі інтенсивного навчання іноземних мов / Ю. А. Гапон // Іноземні мови. – 2000. – № 2. – С. 26–28.
2. Кузнєцова О. М. Використання комп'ютерних технологій на заняттях з іноземної мови / О. М. Кузнєцова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2011/Pedagogica/5_96146.doc.htm
3. Мартинюк А. П. Сучасні технології у вивченні іноземної мови / А. П. Мартинюк // Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво. – 2011. – № 4. – С. 85–88.
4. Морська Л. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов / Л. Морська. – Тернопіль : Астон, 2008.
5. Пометун О. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2003. – № 3–4. – С. 19–32.
6. Рибалко Т. В. Використання комп'ютерних технологій при вивченні іноземних мов / Т. В. Рибалко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/ribalko-tv-vikoristannya-kompyuternih-tehnologiy-pri-vivchenni-inozemnih-mov/>
7. Тимошук Н. М. Інформаційні технології у навчанні іноземній мові студентів-аграріїв / Н. М. Тимошук, О. О. Дакалюк, А. А. Гарник // Вісник Національного технічного університету України „Київський політехнічний інститут”. – 2010. – № 1. – С. 192–195.
8. Хоменко Л. О. Досвід розробки методів дистанційного навчання іноземних мов у НАУ / Л. О. Хоменко, О. Ю. Балалаєва // Наукові доповіді НАУ. – 2005. – № 1. – С. 258–270.
9. Ahmad K. Computers, language learning and language teaching / K. Ahmad, G.G. Corbett, M. Rogers, R. Sussex. – Cambridge : Cambridge University Press, 1985. – 168 p.
10. Dudeney G. The Internet and the Language Classroom / G. Dudeney. – Cambridge : Cambridge University Press, 2000. – 192 p.
11. Grzenia J. Komunikacja językowa w Internecie / J. Grzenia. – Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. – 214 s.
12. Jones C. Using computers in the language classroom / C. Jones, S. Fortescue. – Harlow : Longman, 1987. – 160 pp.
13. Sharma P. Blended Learning. Using technology in and beyond the language classroom / P. Sharma, B. Barrett. – Oxford : Macmillan, 2007. – 160 p.

ІНТЕРНЕТ-СТОРІНКИ

14. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.notebookcheck.pl/Duzy-spadek-sprzedazy-laptopow-w-Polsce.88801.0.html>
15. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://prnews.pl/marketing-i-pr/aplikacja-mobilna-seneo-na-samsung-bada-70089.html>
16. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://antyweb.pl/rynek-mobilny-w-polsce-raport-generation-mobile-2013/>
17. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://tereveni.org/shoutbox/>
18. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://freemail.ukr.net/>
19. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.i.ua/>
20. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://login.yahoo.com/config>
21. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://accounts.google.com/ServiceLogin?service=mail&passive=true&rm=false&continue=https%3A%2F%2Fmail.google.com%2Fmail%2F%3Ftab%3Dwm&sc=1&tmpl=default&tmplcache=2&hl=uk>
22. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://mail.yandex.ru/>
23. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.mail.ru/>
24. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://office.microsoft.com/uk-ua/outlook/>
25. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.mozilla.org/uk/thunderbird/features/>
26. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://help.opera.com/Linux/11.00/uk/mail.html>
27. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://help.yandex.ua/mail/?id=1114197>

Стаття надійшла до редакції 05.03.2014

доопрацьована 10.03.2014

прийнята до друку 12.03.2014

MODERN TECHNOLOGY AND THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE. POSITIVES AND NEGATIVES

Przemyslaw Jozwikiewicz

*Wroclaw University,
Institute of Slavic Studies, Chair of Ukrainian Studies,
9, Pochtova Str. 53-313 Wroclaw, Poland,
phone: +48 71 3754555
e-mail: p.jozwikiewicz@slawistyka.uni.wroc.pl*

The article discusses the role and influence of the latest electronic devices and software used in computers, tablets or smartphones on the process of learning a foreign language. It also presents risks arising from the incorrect use of the modern technology, and benefits that the student of philology can refer using technical achievements, the right software and the Internet.

Key words: the Ukrainian language, modern technologies, learning a foreign language.

**СОВРЕМЕННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ПРОЦЕСС ИЗУЧЕНИЯ
ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА: ПОЗИТИВЫ И НЕГАТИВЫ****Пшемислав Юзвікевич**

*Вроцлавский университет,
Институт славянской филологии, кафедра украинистики,
ул. Почтовая, 9, 53-313 Вроцлав, Польша
тел.: +48 71 3754555
эл. почта: p.jozwikiewicz@slawistyka.uni.wroc.pl*

Рассмотрено влияние новейшего электронного оборудования, а также программного обеспечения, используемого в компьютерах, планшетных компьютерах или смартфонах на процесс изучения иностранного языка. Представлены риски, связанные с неправильным применением современных технологий, и преимущества, которые студент-филолог может получить, используя технические достижения, программное обеспечение и интернет.

Ключевые слова: украинский язык, современные технологии, изучение иностранного языка.